

ZÁZNAM

zo spoločného konzultačného dňa Národného referenčného centra pre expozičné testy xenobiotík a Národného referenčného centra pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského biomonitoringu.

Miesto konania: ÚVZ SR

Dátum konania: 28.11.2018

Prítomní: 39 účastníkov

Spoločný konzultačný deň otvorila v zastúpení vedenia ÚVZ SR doc. MUDr. Jana Hamade, PhD.

Prítomných ďalej uvítali RNDr. Iveta Drastichová a Ing. Daniela Borošová, PhD. Konzultačný deň moderovala RNDr. Iveta Drastichová. V úvode rokovania oboznámila prítomných s programom konzultačného dňa, privítala zahraničných hostí zo SZÚ Praha a rokovanie ďalej pokračovalo podľa programu.

- Na úvod odznela prednáška od RNDr. J. Mráza, CSc., ktorý prítomných oboznámil s organizáciou verejného zdravotníctva v Českej republike, s legislatívou, ako aj s výskumnou činnosťou v oblasti biologického monitoringu na pracovisku: Centrum hygieny práce a pracovného lekárstva, SZÚ Praha. Potom jeho kolegyňa Ing. Š. Dušková podrobne opísala používané analytické metódy a stanovované ukazovatele na tomto pracovisku.
- Následne odznel príspevok Mgr. M. Eštokovej, PhD.: HBM4EU - Európska iniciatíva na podporu výskumu v oblasti ľudského biomonitoringu a jej smerovanie v podmienkach SR, ktorý bol zameraný na najnovšie zistenia Európskej komisie týkajúce sa zdravia, ciele a úlohy projektu HBM4EU a tiež na skupiny chemických látok, ktoré sú predmetom záujmu HBM4EU. Za Slovenskú republiku je odborný garant a koordinátor ÚVZ SR. Zapojenie sa do projektu predstavuje zdroj najnovších vedeckých poznatkov a postupov v HBM.
- Nasledovala prezentácia MUDr. Ľ. Ondrejčkovej, MPH, ktorá informovala prítomných o ostatnej aktualizácii Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 33/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, a ktoré reflektuje na novelu smerníc EÚ stanovujúcich limity expozície pri práci karcinogénom a chemickým faktorom.
- Po obedňajšej prestávke Ing. Daniela Borošová, PhD. predniesla prezentáciu: "Biomonitoring ako nástroj sledovania záťaže ortuťou v populácii vysokoškolskej mládeže", ktorou informovala prítomných o možných spôsoboch expozície ortuťou, o toxicite ortuti a o výsledkoch sledovania ortuti vo vlasoch študentov.

- Výsledky projektu 7.7. „Monitorovanie ortuti a kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach” prezentovali RNDr. M. Kaníková (meranie ovzdušia v zubných ambulanciách), Ing. Z. Žemberyová (stanovenie ortuti v ovzduší a v biologickom materiáli) a RNDr. I. Drastichová (stanovenie kreatinínu v moči zamestnancov zubných ambulancií a celkové závery projektu). Projektu sa zúčastnili laboratória OOFŽP, ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Bojniciach.
- Činnosť NRC pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského biomonitoringu za rok 2018 prezentovala Ing. Daniela Borošová, PhD., pričom informovala aj o práve prebiehajúcom projekte „Monitorovanie zaťaženia detskej a dospeljej populácie polyaromatickými uhľovodíkmi v životnom prostredí regiónu Banská Bystrica“.
- RNDr. Iveta Drastichová prezentovala činnosť Národného referenčného centra pre expozičné testy xenobiotík za rok 2018 a dotkla sa aj čiastočných výsledkov projektov úradov verejného zdravotníctva: 7.6. Biomonitoring ťažkých kovov v pracovnom a životnom prostredí a 7.7. Monitorovanie ortuti a kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach.
- RNDr. Iveta Drastichová avizovala zmenu tém v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva, a to: projekt 7.7. „Monitorovanie ortuti a kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach” nebude v pôvodnej podobe v roku 2019 pokračovať, ale sa pretransformuje na: „Kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach“.
- Ďalej bola distribuovaná vzorka moča pre medzilaboratórne porovnávacie meranie - Stanovenie kyseliny mandľovej v moči, ktoré organizuje Národné referenčné centrum pre expozičné testy xenobiotík. Prípravu a organizáciu testu zabezpečujú p. Iveta Tilingerová a RNDr. Iveta Drastichová. Prítomní si prevzali vzorky moča – 2 koncentračné hladiny sledovaného ukazovateľa ako aj informácie o podmienkach uskladnenia a termíne zaslania výsledkov.
- Prednášky prítomných zaujali a prebehla diskusia k vybraným laboratórnym postupom využívaným v oblasti testovania xenobiotík a v oblasti biomonitoringu. Na záver boli účastníkom konzultačného dňa odovzdané potvrdenia o účasti s odpovedajúcimi kreditmi.

Na konzultačnom dni boli prijaté závery:

1. Stanoviť kyselinu mandľovú v moči (dve vzorky moča v rôznych koncentračných úrovniach) - medzilaboratórne porovnávacie skúšanie MPS-BET-1/18. Výsledky stanovenia zaslať do 31.01.2019.

Termín: 31.01.2019

zodp.: zástupcovia zúčastnených laboratórií

2. Vyhodnotiť medzilaboratórny porovnávací test MPS-BET-1/18. Vyhodnotenie zaslať zúčastneným laboratóriám.

Termín: 31. 03. 2019

zodp.: RNDr. Iveta Drastichová

3. Spolupracovať pri príprave metód potrebných pre biomonitorovanie faktorov z pracovného a životného prostredia podľa potreby (nové projekty).

Termín: celoročne

zodp.: RNDr. Iveta Drastichová

Ing. Borošová, PhD.

zástupcovia zúčastnených laboratórií

4. Pripraviť medzilaboratórne porovnanie MPS – stanovenie vybraných chemických faktorov, resp. ich biomarkerov pre laboratória RÚVZ v SR.

Termín: 2. polrok 2019

zodp.: RNDr. Iveta Drastichová

Ing. Borošová, PhD.

5. Pripraviť spoločný konzultačný deň NRC pre expozičné testy xenobiotík a NRC pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského biomonitoringu v roku 2019, ktorý sa uskutoční na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Termín: 2. polrok 2019

zodp.: RNDr. Iveta Drastichová

Ing. Borošová, PhD.

Zapísala: RNDr. Iveta Drastichová

vedúca NRC pre expozičné testy xenobiotík

Drastichová

Bratislava, 2.1.2019